

Základní škola a Mateřská škola Chlum, okres Příbram
Chlum 16, 262 93 Nalžovice
telefon: 318 864 157, www.zsamschlum.cz, email: zsmschlum@volny.cz, IČ: 71000461

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Chlum

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Charakteristika ŠVP
4. Učební plán
5. Učební osnovy
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků
7. Profil absolventa ZŠ Chlum
8. Standardy předmětů
9. Vzdělávání žáků s SVP
10. Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – Společně to zvládneme - UVP 2

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: ŠVP ZŠ A MŠ CHLUM, R1/2007
Č. j.: R1/2007
Motivační název: Naše škola

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Chlum,
okres Příbram

Adresa školy: Chlum 16
262 93 Nalžovice

Ředitelé školy: Mgr. Olga Synková (do roku 2006)
Mgr. Otakar Novotný (do roku 2013)

Jméno ředitelky: Mgr. Jaroslava Procházková (od roku 2013)

Kontakty: tel. 318 864 157
IČO: 71000461
IZO: 114001448
RED-IZO: 600054454
www.zsamschlum.cz
e-mail: zsmschlum@volny.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Markéta Pecková
Mgr. Ing. Blažena Kadeřábková

Zřizovatel: Obec Nalžovice
Chlum
262 93 Nalžovice
IČO: 00286745
tel. 318 864 126
starosta: Jana Pšeničková

Výchozí dokumenty:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Účinnost: od 1. 9. 2021
Číslo jednací: 115/2021

Mgr. Jaroslava Procházková
ředitelka školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

Základní škola a Mateřská škola Chlum, okres Příbram, je úplná škola s devíti postupnými ročníky, v devíti třídách. Budova školy je umístěna uprostřed obce Chlum, okolí školy je klidné, v blízkosti je mnoho přírodních zajímavostí, je zde dobrá dopravní obslužnost. Škola je zateplená, byla vyměněna okna a topení, uspořádání organizace je stavebně vyhovující, jednotlivé součásti organizace jsou „pod jednou střechou“.

V budově školy je i malá tělocvična, která slouží žákům školy a obyvatelům obce. Ke škole patří zahrada, která je přístupná pro základní školu, mateřskou školu i školní družinu.

Škola průběžně doplňuje technické zázemí pro svou činnost, využívá dotační tituly a Šablony. Také je renovován nábytek a zařízení jednotlivých tříd. Pro základní vzdělávání žáků obou stupňů školy jsou tu odpovídající podmínky k práci.

V současné době škola poskytuje základní vzdělání žákům podle Školního vzdělávacího programu – Naše škola - ŠVP ZŠ A MŠ CHLUM, R1/2007 – s průběžnými úpravami a dodatky podle novelizací RVP ZV.

Školu navštěvuje kolem 100 žáků, spádově jsou z obcí Nalžovice, Kňovice, Křepenice, Radíč. Protože není naplněna kapacita školy, jsou přijímáni i žáci z nespádových oblastí. Většina žáků pochází ze sociálně dobře situovaných rodin, rodiče mají nejčastěji střední vzdělání. Škola intenzivně pracuje i s žáky z méně podnětného prostředí, individuálně integruje žáky s různými typy postižení či oslabení.

Na škole pracuje 11 učitelů, asistentky pedagoga podle doporučení poradenských zařízení, vychovatelky školní družiny.

Škola klade důraz na spolupráci s rodiči, úzce spolupracuje se Sdružením rodičů a přátel školy a se Školskou radou. Rodiče mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím dálkového přístupu. Škola má kvalitní webové stránky.

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy, zvyšují efektivitu výuky a motivují žáky a vyučující ke společné spolupráci.

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno na podmínky ke vzdělávání; průběh vzdělávání; podporu školy žákům a studentům; spolupráci s rodiči; vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání; výsledky vzdělávání žáků a studentů; řízení školy, kvalitu personální práce, kvalitu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků; úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Podkladem pro vlastní hodnocení školy jsou: pedagogická dokumentace a dokumentace žáků; vnitřní statistické údaje školy; výstupy z kontrolní a hospitační činnosti; rozhovory, dotazníky, pozorování; zprávy třídních učitelů. Vlastní hodnocení školy je zpracováváno jako podklad výroční zprávy o činnosti školy každý rok. Jeho cílem je optimalizace práce organizace v následujícím období.

Škola komunikuje se zřizovatelem, zastupitelstvy spádových obcí, veřejností a snaží se začlenit do komunity obce. Dodržuje ustálené zvyky a pořádá tradiční školní akce. Udržuje kulturu malé školy založenou na vzájemném respektu a kvalitní spolupráci všech zúčastněných při výchovně vzdělávacím procesu žáků.

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle základního vzdělávání

- utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence žáka;
- poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání;
- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů;
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci;
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých;
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti;
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě;
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný;
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi;
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

3.2 Zaměření školy

Základní vzdělávání ve škole je užitečnou službou občanům, reflektuje na jejich očekávání a individuální potřeby. Tradiční chápání funkcí školy - zprostředkování sumy vědomostí a faktografických přehledů – je propojeno se snahou o kvalitní formování osobnosti každého z žáků, s dbáním na rovnost příležitostí a stejnou kvalitu vzdělávání pro všechny, usilováním o efektivitu a ekonomiku nákladů jednotlivých činností při začlenění nových moderních trendů, s předpokladem kvality všech procesů, které ve škole probíhají, se stabilitou školy v konkurenčním prostředí okolních škol. Prvořadým cílem je proměnit školu v prostředí, kde se žákům s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně a poznávají vzdělávací trendy v Evropě nezbytné pro život v 21. století.

Škola začleňuje první cizí jazyk již od prvního ročníku a druhý cizí jazyk od sedmého ročníku. Vzhledem k umístění školy v přírodně rozmanitém prostředí se také intenzivně zajímá o environmentální výchovu, vzdělávání a osvětu svých žáků.

Dominantním prvkem školního vzdělávacího programu je zdravý životní styl všech žáků i zaměstnanců školy, který přispívá k jejich tělesné, duševní a sociální pohodě.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Výběr školních výchovných a vzdělávacích strategií byl proveden podle následujících kritérií:

- a) konkrétní postup, jímž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků
- b) strategie může být uplatňována různými učiteli, u různých žáků, v různých vyučovacích předmětech

Strategie jsou členěny podle toho, kterou z klíčových kompetencí rozvíjí přednostně. Je však zřejmé, že jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie směřují současně k více klíčovým

kompetencím. Záleží na dohodě učitelů v rámci vyučovaného předmětu, ke které klíčové kompetenci konkrétní strategii využijí.

V celkovém pojetí vzdělávání na škole jsou převážně uplatňovány takové formy (prezenční forma běžně, distanční forma při nouzovém režimu pandemie apod.) a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Škola využívá různých zdrojů informací – tištěné, elektronické.

Škola využívá nových vyučovacích metod a forem výuky - skupinové práce, řízený dialog, integrace výukových oblastí, projekty a projektové vyučování, komunitní kruh, diskusní kruh, didaktické hry, spolupráce s rodiči, individuální péči, badatelsky orientovanou výuku, tandemovou výuku, výměnu pedagoga v hodině - vytváří partnerský vztah mezi učitelem a žákem.

Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení – žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů – žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní – žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální – žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské – žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní – žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální – žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Odbornou diagnostiku zabezpečují poradenská zařízení. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd.

Na základě odborného posudku poradenského pracoviště speciální pedagog, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytvářejí a realizují individuální vzdělávací plán. Jeho struktura vychází z platné právní úpravy, je doplněna dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Vzdělávání žáků zdravotně postižených

Vzdělávání žáků zdravotně postižených probíhá formou individuální integrace v rámci běžných tříd při zohlednění druhu, stupně a míry postižení.

Žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů zpracovaných podle učebního plánu běžných tříd za podpory nebo podle školského poradenského zařízení.

Při klasifikaci se přihlíží ke stupni a druhu zdravotního postižení.

Intenzivní je i spolupráce s rodiči žáků se zdravotním postižením.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Péče o žáky s SPU je stanovena na základě vyšetření a doporučení z poradenského zařízení. Pokud školské poradenské zařízení doporučí individuální nebo skupinovou integraci a IVP, vypracuje škola Individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a je zpracován podle učebního plánu běžné třídy.

S dětmi pracují pedagogové, kteří jsou proškoleni ve speciální pedagogice a užívají formy, metody a prostředky k reedukaci.

Škola žákům poskytuje učební pomůcky k nápravě, např. čtecí tabulky, učebnice.

Integrovaní žáci jsou podle stupně a druhu postižení zohledňováni během výuky a při klasifikaci v předmětech, které jsou určeny v Individuálním vzdělávacím plánu.

Učitelé při veškeré své práci respektují individualitu dítěte a jeho potřeby.

Vzdělávání žáků se sociálně znevýhodněním

Vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných probíhá formou individuální integrace v rámci běžných tříd. Je jim věnována specifická péče v rozsahu, který potřebují.

V případě potřeby je po doporučení školského poradenského zařízení vypracován individuální vzdělávací plán, zajištěn asistent pedagoga, specifické pomůcky a materiály. Třídní učitel se opírá o pomoc speciálního pedagoga, sociálních pracovníků, popř. dalších odborníků. Důraz je kladen na otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, na prevenci sociálně patologických jevů a na úzkou spolupráci se zákonnými zástupci žáka.

Poradenské služby ve škole

Poskytování poradenské služby ve škole zajišťuje výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Poradenské služby zaměřujeme na:

- poradenství v oblasti učebních postupů a stylů žákům, poradenství ve výchově a vzdělávání rodičům žáka
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení při neprospívání žáka a jeho podpora ke zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci rizikového chování žáků žákovi i rodině
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí
- kariérové poradenství, volba dalšího vzdělávání
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- poradenství při vzdělávání žáků mimořádně nadaných
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační schůzky s rodiči podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy poskytuje výchovný poradce žákům a rodičům žáků kariérové poradenství, zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáků vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici jsou žákům informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence rizikového chování žáků

Školní metodik prevence ve spolupráci s pedagogickým týmem vytváří Minimální preventivní program pro daný školní rok, na jehož realizaci v průběhu roku dohlíží. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě městského úřadu a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje

rizikové chování žáků a při varovných signálech koordinuje metodik prevence postup. Svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství.

Psychologická péče

Žáci se mohou kdykoli ve škole obrátit na třídní učitele a výchovného poradce a požádat je o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá řešit konflikty mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky, rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, ve vztahu k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

3.5 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Při vzdělávání žáků mimořádně nadaných je důležitá včasná diagnostika opírající se o dlouhodobé systematické sledování. Třídní učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a za podpory školského poradenského zařízení zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě závěrů odborného vyšetření škola – pokud je doporučeno - sestaví a realizuje individuální vzdělávací plán se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání s možností volby na straně žáka.

Případné výkyvy v chování těchto žáků je nutno usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Žáci jsou usměrňováni v osobnostní výchově, jsou vedeni k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a k ochotě pomáhat slabším.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů.

Průřezová témata nejsou většinou realizována jako samostatný předmět, ale jsou integrována do jiných vyučovacích předmětů ve výuce v rámci probíraného učiva, nebo je jejich obsah uskutečňován formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých průřezových témat a jejich tematických okruhů, event. jednotlivých témat je uvedeno v tabulkách vyučovacích předmětů a námětech pro projektové učení v jednotlivých školních rocích.

Přehled průřezových témat a jejich tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 9. roč.), Cizí jazyk (1. až 9. roč.), Matematika (4. až 9. roč.), Informatika (4. až 9. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Přírodověda (5. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Hudební výchova (1. až 2. roč. a 5. až 6. roč.), Výtvarná výchova (5. až 6. roč.), Tělesná výchova (5. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (5. roč.), Cizí jazyk (6. až 9. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Přírodověda (5. roč.), Občanská výchova (6. až 9. roč.), Přírodopis (6. až 9. roč.), Hudební výchova (8. až 9. roč.), Výtvarná výchova (8. až 9. roč.), Tělesná výchova (4. roč. a 6. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. roč. a 4. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Občanská výchova (6. až 9. roč.), Tělesná výchova (6. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. roč.), Matematika (6. a 9. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Tělesná výchova (3. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (3. roč.), Hudební výchova (5. až 9. roč.), Výtvarná výchova (1. až 9. roč.), Tělesná výchova (5. až 9. roč.), Pracovní činnosti (2. roč. a 4. až 9. roč.)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. až 4. roč.), Cizí jazyk (4. roč. a 6. až 9. roč.), Matematika (4. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Přírodověda (4. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Tělesná výchova (6. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. a 5. roč.), Cizí jazyk (5. roč.), Matematika (6. až 9. roč.), Prvouka (1. a 3. roč.), Vlastivěda (4. roč.), Občanská výchova (8. roč.), Tělesná výchova (6. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 5. roč. a 9. roč.), Cizí jazyk (5. až 9. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Hudební výchova (2. roč. a 4. až 9. roč.), Výtvarná výchova (6. až 9. roč.), Tělesná výchova (2. roč. a 5. až 9. roč.)

Kooperace a kompetence

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 4. roč.), Cizí jazyk (4. roč.), Matematika (4. roč.), Prvouka (2. až 3. roč.), Přírodověda (4. roč.), Vlastivěda (4. roč.), Hudební výchova (4. roč. a 6. až 9. roč.), Výtvarná výchova (4. roč. a 6. až 9. roč.), Tělesná výchova (4. roč. a 6. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 5. roč.), Cizí jazyk (4. až 5. roč.), Matematika (4. až 5. roč.), Prvouka (2. až 3. roč.), Přírodověda (4. až 5. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Hudební výchova (2. roč.), Výtvarná výchova (2. roč.), Tělesná výchova (2. roč. a 5. až 9. roč.), Pracovní činnosti (2. roč. a 5. až 9. roč.)

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. a 3. a 5. roč.), Cizí jazyk (5. roč.), Prvouka (2. až 3. roč.), Přírodověda (5. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Tělesná výchova (6. až 9. roč.), Pracovní činnosti (2. roč. a 6. až 9. roč.)

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. až 5. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Občanská výchova (6. roč.), Přírodopis (6. roč.), Informatika (4. až 9. roč.)

Občan, občanská společnost a stát

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (2. až 3. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Občanská výchova (6. roč. a 8. až 9. roč.)

Formy participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (3. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Zeměpis (9. roč.)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. roč.), Prvouka (1. až 2. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Dějepis (9. roč.), Občanská výchova (7. až 9. roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímají

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 2. roč. a 4. až 5. roč.), Cizí jazyk (5. roč.), Prvouka (2. až 3. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Zeměpis (7. až 8. roč.), Výtvarná výchova (6. až 9. roč.), Tělesná výchova (6. až 8. roč.), Pracovní činnosti (6. až 7. roč. a 9. roč.), Informatika (4. až 9. roč.)

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Cizí jazyk (4. až 9. roč.), Prvouka (3. roč.), Přírodověda (5. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Zeměpis (8. roč.), Výtvarná výchova (6. roč. a 8. roč.)

Jsmo Evropané

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4. roč.), Dějepis (6. až 9. roč.), Občanská výchova (9. roč.), Zeměpis (8. až 9. roč.)

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 4. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Zeměpis (8. roč.), Hudební výchova (2. roč. a 5. roč.), Tělesná výchova (2. roč. a 5. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.), Informatika (4. až 9. roč.)

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. roč. a 3. až 5. roč.), Prvouka (1. až 3. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Zeměpis (9. roč.), Tělesná výchova (6. až 9. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 3. roč.), Prvouka (3. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Zeměpis (7. až 9. roč.)

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. až 5. roč.), Cizí jazyk (3. až 9. roč.), Prvouka (3. roč.), Vlastivěda (4. až 5. roč.), Zeměpis (9. roč.), Hudební výchova (7. roč.), Výtvarná výchova (8. roč.)

Princip sociálního smíru a solidarity

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. až 4. roč.), Prvouka (3. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Dějepis (9. roč.), Občanská výchova (6. roč.), Výtvarná výchova (4. roč.)

Environmentální výchova

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (1. až 3. roč.), Přírodověda (4. až 5. roč.), Vlastivěda (4. roč.), Přírodopis (6. roč. a 9. roč.), Výtvarná výchova (4. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.)

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. roč.), Prvouka (3. roč.), Přírodověda (4. až 5. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Fyzika (7. až 9. roč.), Chemie (8. roč.), Přírodopis (6. roč.), Zeměpis (6. roč.), Výtvarná výchova (3. až 4. roč.), Pracovní činnosti (4. roč.)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Prvouka (1. až 3. roč.), Přírodověda (4. až 5. roč.), Přírodopis (9. roč.), Výtvarná výchova (1. roč. a 3. roč.), Pracovní činnosti (6. až 9. roč.), Informatika (4. až 9. roč.)

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. roč.), Prvouka (2. až 3. roč.), Přírodověda (5. roč.), Vlastivěda (5. roč.), Přírodopis (8. až 9. roč.), Zeměpis (7. až 9. roč.), Výtvarná výchova (3. roč.)

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (5. roč. a 7. až 9. roč.), Cizí jazyk (7. až 9. roč.), Informatika (5. roč.), Informatika (4. až 9. roč.)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. roč. a 5. až 9. roč.), Informatika (5. roč.), Dějepis (9. roč.)

Stavba mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (6. roč.), Zeměpis (6. až 9. roč.)

Vnímání autora mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (5. roč. a 7. roč.)

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. a 5. a 9. roč.), Prvouka (1. roč.), Občanská výchova (6. roč.)

Tvorba mediálního sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (4. roč.), Informatika (5. roč. a 7. až 9. roč.)

Práce v realizačním týmu

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (7. roč.), Zeměpis (6. až 8. roč.)

Průřezové téma Mediální výchova je realizováno také jako povinně volitelný předmět v devátém ročníku.

3.7 Spolupráce školy s dalšími subjekty

Spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci

Cíl: rozvoj kvalitních vztahů s rodiči je podmínkou úspěšných výsledků výchovně vzdělávací práce školy

Některé metody a formy:

- TRIA
- Konzultační hodiny
- On-line schůzky
- Osobní konzultace na základě žádosti
- Besídky
- Webové stránky
- Pomoc při aktivitách školy
- Prezentace práce školy, výstavky prací
- Školská rada
- Spolek rodičů a přátel školy

Spolupráce s MAS

Cíl: propojení aktivit školy s aktivitami ostatních škol v regionu a s jinými organizacemi v regionu; regionální rozvoj školství

Některé metody a formy:

- DVPP
- Projektová témata
- Portál pro vzdělávání ve školách www.ucenibezucebnic.cz
- Ověřování materiálů
- Tvorba dokumentů
- Konzultace se členy MAS
- Práce ve skupinách podle nastavených témat

Spolupráce se zřizovatelem

Cíl: konzultace podstatných otázek v oblasti finanční, správy budov, oprav a rekonstrukcí, zapojení do místních aktivit

Některé metody a formy:

- Účetní závěrka
- Rozpis rozpočtu v oblasti provozu
- Opravy
- Nutná dokumentace a vyžádaná dokumentace
- Aktivity pro obec a její obyvatele a aktivity s obcí a místní komunitou
- Vybavenost školy

Spolupráce s obcemi ve spádové oblasti

Cíl: zapojit se do aktivit v oblasti

Některé metody a formy:

- Účast na aktivitách obcí
- Zapojení do místních samospráv a spolků
- Pozvánky
- Zápisy ke vzdělávání

Spolupráce se Sdružením obcí Sedlčanska

Cíl: pomoc s administrativou

Některé metody a formy:

Pomoc se zpracováním a administrací dotačních aktivit, do kterých se škola zapojuje

Spolupráce s MŠ

Cíl: propojení předškolního a školního vzdělávání

Některé metody a formy:

Projekty

Besídky

Dny otevřených dveří

Dotace

Návštěvy u předškoláků

Předškoláci ve škole

Vzájemné hospitace

Klima celé organizace

Další subjekty spolupráce:

Městská policie Sedlčany, pediatři, OSPOD Sedlčany, PPP a SPC, KHS, ZUŠ Sedlčany,

Policie ČR, ÚP, hasiči, muzea v regionu, Ovoce a zelenina do škol, Mléko do škol,...

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

1. stupeň

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem
Český jazyk	7+1	7+1	7+1	6+1	6+1	33+5
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	20+5
Anglický jazyk	+1	+1	3	3	3	9+2
Přírodověda				1+1	1+1	
Vlastivěda				1	2	11+3
Prvouka	2	2	2+1			
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Informatika				1	1	2
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	2	2	1+1	7+1
Celkem	18+3	18+3	22+3	22+3	22+4	102+16

2. stupeň

Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem
Český jazyk	4	4	4	3+1	15+1
Matematika	4	4	3+1	4	15+1
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	1+1	1	1	5+1
Pracovní činnosti	1		1	1	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Výchova ke zdraví		1	1		2
Přírodopis	2	2	1+1	1+1	6+2
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	1	+1	+1	2+2
Fyzika	1+1	1+1	2	2	6+2
Chemie			1+1	1+1	2+2
Zeměpis	2	2	1+1	1+1	6+2
Informatika	1	1	1	1	4
Německý jazyk		+2	3	3	6+2
Mediální výchova				+1	+1
Základy administrativy	+1	+1			+2
Celkem	26+2	25+5	27+5	26+6	104+18

Poznámka: +1 znamená využití disponibilních hodin

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Vzdělávání na škole je podpořeno materiálními, personálními, hygienickými, organizačními a jinými podmínky pro uskutečňování ŠVP ZV, které odpovídají obecně platným normám a předpisům a je třeba je soustavně rozvíjet a zdokonalovat.

Při vytváření podmínek bylo bráno v úvahu:

- potřeby žáků a učitelů;
- kvalita, funkčnost a estetičnost prostředí ve škole;
- optimalizace sociálních vztahů;
- efektivita vzdělávání žáků;
- realizace zájmových činností;
- spolupráce se všemi účastníky a partnery vzdělávacího a výchovného procesu.

Disponibilní hodiny na prvním stupni jsou využity takto:

Český jazyk	5 hodin
Matematika	5 hodin
Anglický jazyk	2 hodiny
Člověk a jeho svět	3 hodiny
Výtvarná výchova	1 hodina

Celkem je na prvním stupni využito 16 disponibilních hodin.

Disponibilní hodiny na druhém stupni jsou využity takto:

Český jazyk	1 hodina
Německý jazyk	2 hodiny
Matematika	1 hodina
Občanská výchova	2 hodiny
Fyzika	2 hodiny
Chemie	2 hodiny
Přírodopis	2 hodiny
Zeměpis	2 hodiny
Výtvarná výchova	1 hodina
Mediální výchova	1 hodina
Základy administrativy	2 hodiny

Celkem je na druhém stupni využito 18 disponibilních hodin.

Na druhém stupni jsou pro žáky zařazeny předměty základy administrativy – pro upevnění psaní na klávesnici všemi deseti, a mediální výchova, která kromě seznámení žáků s médii je zaměřena i na tvorbu školního časopisu.

Druhý cizí jazyk – německý jazyk - vyučuje škola již od sedmého ročníku, neboť se na výuku cizích jazyků zaměřuje. Proto přistoupila škola i na výuku prvního cizího jazyka – anglický jazyk - na přání rodičů již od prvního ročníku.

Škola se dále zaměřuje na environmentální výchovu, kterou prolíná do všech předmětů v době výuky vhodných témat. Škola využívá zachovalé přírodní prostředí středního Povltaví pro rozvoj klíčových kompetencí žáků v oblasti vztahu k přírodě, ekologii a udržitelného rozvoje. Z tohoto důvodu bylo využito i 8 disponibilní hodiny pro výuku vzdělávací oblasti Člověk a příroda na druhém stupni, aby se propojila příroda s místopisem.

Do plánů práce školy jsou zařazována průřezová témata v projektových tématech. Daná témata jsou zpracovávána jak na základní škole, tak v mateřské škole i ve školní družině. Při projektové výuce je využívána metoda kooperativního vyučování, skupinové vyučování, spolupráce se zřizovatelem a okolními obcemi. Škola se zapojuje také do aktivit Sdružení obcí Sedlčanska.

Předmět informatika se učí od 4. ročníku, protože byla obnovena technika a žákům byly také poskytnuty pro výuku notebooky – je tak zajištěn nejen rozvoj počítačové gramotnosti žáků v daném předmětu, ale své dovednosti mohou využívat i v ostatních předmětech, kde jim práce s počítačem pomáhá v orientaci v různé problematice vyučovaných předmětů.

Ve své práci škola podporuje vzdělávací aktivity rodičů, kteří mají do školy kdykoli možný přístup, který vede k rozšíření kompetencí žáků.

Prostorové a materiální podmínky:

- kmenové učebny jsou vybaveny funkčním zařízením; podle potřeby digitální technikou a připojením k internetu;
- speciální učebny (jazykové, informatické, fyzikální, chemické, přírodopisné, pro hudební výchovu) jsou vybaveny speciálním nábytkem, přístroji, nástroji, materiálem a pomůckami, multimediální technikou, podle potřeby digitální technikou a připojením k internetu
- tělovýchovné (i zahrada) jsou vybaveny bezpečným povrchem, náradím a náčiním, pracovní (kuchyně) jsou vybaveny vhodnými přístroji, náčiním; všechno vybavení bude nutné v budoucnu intenzivně obnovovat, neboť již zastarává;
- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele (kabinety, sborovna) jsou vybaveny úložným nábytkem a pomůckami pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech, připojením k internetu a vhodným zařízením pro přípravu učitele;
- žáci mají k dispozici knihovnu;
- pro odpočinek, činnost ŠD a pro nenáročnou pohybovou aktivitu je k dispozici zahrada a školní dvoreček;
- pro hromadné setkávání žáků celé školy je využívána školní jídelna, tělocvična s pódiem či školní dvoreček;
- prostor pro zájmovou činnost po vyučování (školní družina) je vybaven pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení;
- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostor pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní odpovídají počtu žáků školy;
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny - jsou vybaveny dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám;
- prostory pro společné stravování jsou náležitě vybaveny a respektují hygienické normy a věkové zvláštnosti žáků;
- lékárnička pro první pomoc žákům a učitelům je uložena v obou sborovnách školy;
- prostory pro další pedagogické a nepedagogické pracovníky školy (ředitelka, účetní) jsou vybaveny účelným zařízením a komunikační technikou;
- učebnice, didaktické pomůcky, digitální technologie s připojením k internetu a další potřeby a pomůcky (pomůcky pro tělesnou výchovu, pracovní vyučování, hudební a výtvarnou výchovu) umožňují efektivní vyučování a podporují aktivitu a tvořivost žáků;

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy:

- rozvrh vyučovacích hodin zabezpečuje vhodnou strukturu pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů;

- denní režim vyučování je sestaven s ohledem na hygienu učení a věk žáků;
- stravovací režim odpovídá spotřebnímu koši, pití v jídelně při obědě zabezpečuje pitný režim žáků;
- prostředí učeben a ostatních prostorů školy je zdravé, odpovídá platným normám (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů);
- je dodržován zákaz kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin ve škole a okolí;
- ochrana žáků před úrazy je pravidelně kontrolována a prověřována, jsou výrazně označeny nebezpečné předměty a části využívaných prostorů;
- lékárnička první pomoci je dostupná ve sborovně školy, škola má svého zdravotníka, žáci i učitelé znají kontakt na rychlou zdravotnickou pomoc, učitelé mají praktickou dovednost poskytovat první pomoc.

Psychosociální podmínky:

- škola vytváří klidné pracovní klima, dbá na otevřené partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy;
- vzdělávání je propojeno se skutečným životem – osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti;
- učitelé dbají na věkovou přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi a pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám a omylům;
- je patrna snaha po naplnění potřeb žáků – všestranný prospěch žáka je hlavním momentem v přípravě a realizaci vzdělávání;
- příznivé sociální klima vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, k úctě, toleranci, uznání, empatii, spolupráci a pomoci druhému, sounáležitosti se třídou, školou;
- minimální preventivní program podporuje ochranu žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy a rizikovým chováním;
- žáci jsou vedeni ke spoluúčasti na vzdělávání a životě školy, která přechází do modelu demokratického společenství – budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce;
- všichni zúčastnění na výchovně vzdělávacím procesu jsou včas informováni o věcech uvnitř školy i mimo ni;
- při veškerých činnostech je patrný respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům.

Personální podmínky:

- pedagogičtí pracovníci splňující (nebo si doplňují) podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., jsou schopni podílet se i na dalších činnostech školy;
- pedagogičtí pracovníci mají potřebné profesní dovednosti – komunikativní, diagnostické, motivační, udržují neformální kázeň, průběžně se vzdělávají, hodnotí a modifikují svou činnost;
- nabízí odbornou pomoc žákům a jejich zákonným zástupcům – speciální pedagog, asistent pedagoga;
- pedagogický sbor pracuje jako tým, má vzájemně vstřícnou komunikaci, spolupracuje;
- řídicí pracovník má manažerské vzdělání, organizační i pedagogické schopnosti, vytváří motivující a náročné profesionální klima, usiluje o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených, má koncepci rozvoje školy i stylu své práce, je schopný poradit, ale i zaštitit učitele vůči negativním vnějším vlivům.

Organizační podmínky:

- všichni učitelé se účastní na přípravě a realizaci ŠVP ZV;
- škola má koordinátora ŠVP;
- znají základní pravidla života školy, způsoby projednávání problémů se žáky a jejich zákonnými zástupci;
- hledají optimální režim výuky v souladu s věkovými možnostmi a potřebami žáků, ve shodě s obsahem vzdělávání a vhodnými způsoby učení, s návazností povinného a nepovinného vzdělávání;
- dbají na optimální režim života školy v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržování hygieny, zájmová činnost, mimořádné situace).

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáků:

- škola má funkční a neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k zákonným zástupcům žáků, partnerům školy a mezi jednotlivými aktéry vzdělávání navzájem;
- škola zabezpečí kvalitní styk se zákonnými zástupci žáků a jinou veřejností (školskou radou, SRPŠ, zřizovatel), seznámí je se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy; vzájemně hledají pomoc při řešení problémů žáků;
- vzdělávací strategie školy je otevřená zákonným zástupcům žáků;
- škola podporuje fungování SRPŠ a školské rady;
- škola organizuje pravidelně třídní schůzky se zákonnými zástupci žáků;
- v rámci svých kompetencí škola poskytuje poradní servis pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách;
- škola má dostatek informací (nebo si je v rámci zákonných možností opatří) o jednotlivých žácích potřebných pro individuální formy vzdělávání;
- škola umožňuje účast zákonných zástupců žáků ve výuce a na výchovných a vzdělávacích činnostech organizovaných školou;
- škola dbá na vytváření společenských vztahů školy a veřejnosti, na dobrou kulturu školy, na dobrou image školy na veřejnosti.

5. Učební osnovy

Učební osnovy blíže rozpracovávají:

- Název vyučovaného předmětu
- Charakteristiku vyučovaného předmětu
  - obsahové, časové a organizační vymezení vyučovaného předmětu, informace o předmětu důležité pro jeho realizaci;
  - výchovné a vzdělávací strategie, společné postupy uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence žáků
- Vzdělávací obsah vyučovaného předmětu podle ročníků, výběr učiva podle hodinových dotací v učebním plánu
- Výběr tematických okruhů z průřezových témat s konkretizací činností na prvním i druhém stupni školy

5.1 Charakteristika předmětů (součást tabulkové části)

5.2 Obsahy učiva jednotlivých předmětů (tabulková část)

5.3 Průřezová témata

- Seznamují žáky s problémy současného světa
- Vytvářejí prostor pro individuální uplatnění žáků
- Pomáhají formovat osobnost žáků
- Jsou zařazována formou integrace do předmětů na prvním i druhém stupni školy
- Jsou nabízena i formou projektových dnů a týdnů na obou stupních školy
- Tvoří samostatný předmět v 9. ročníku

5.3.1 Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Zaměřuje se na konkrétního žáka a na jeho současnou i budoucí cestu životem, pomáhá mu vytvořit praktické životní zkušenosti.

Prolíná do vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace; Člověk a jeho svět; Člověk a společnost; Člověk a příroda; Umění a kultura; Člověk a zdraví; Člověk a svět práce.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

vede k porozumění sobě samému a druhým

napomáhá k zvládnutí vlastního chování

přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni

rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti

utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci

umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů)

formuje studijní dovednosti

podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým

vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci

vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů

příspěvá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů lidského chování
napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresii a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

5.3.2 Výchova demokratického občana

Charakteristika průřezového tématu

Zaměřuje se na základní úroveň občanské vybavenosti žáka hodnotami, pravidly a kritickým myšlením v kontextu dnešního světa.

Prolíná vzdělávacími oblastmi: Člověk a společnost; Člověk a jeho svět.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě
- vychovává k úctě k zákonu
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším
- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze)
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu

Tematické okruhy průřezového tématu

- Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci
- Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)
- Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování

demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

5.3.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Charakteristika průřezového tématu

Zaměřuje se na perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru, na význam tradičních evropských hodnot.

Prolíná všemi vzdělávacími oblastmi.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv
- propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

Tematické okruhy průřezového tématu

- Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

- Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů
- Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže.

5.3.4 Multikulturní výchova

Charakteristika průřezového tématu

Zaměřuje se na seznámení žáka s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami, na porozumění odlišným kulturám.

Prolíná zvláště vzdělávacími oblastmi: Jazyk a jazyková komunikace; Člověk a společnost; Umění a kultura; Člověk a zdraví; Člověk a příroda.

Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné
- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

- Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě
- Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžitá stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
- Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku
- Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání
- Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

5.3.5 Environmentální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Zaměřuje se na pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, na vztahy mezi člověkem a prostředím.

Prolíná vzdělávacími oblastmi: Člověk a jeho svět; Člověk a příroda; Člověk a společnost; Člověk a zdraví; Umění a kultura; Člověk a svět práce.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

rozvíjí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí

vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování

přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa

umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí
poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí
ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích
napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni
seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti.
učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů
učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty
vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Tematické okruhy průřezového tématu

Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní

prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

5.3.6 Mediální výchova

Charakteristika průřezového tématu

Zaměřuje se na základní poznatky žáků v oblasti mediální komunikace a práce s médii, žák získá základní úroveň mediální gramotnosti.

Prolíná především do vzdělávací oblasti: Člověk a společnost; Jazyk a jazyková komunikace; Umění a kultura.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšně a samostatně se zapojit do mediální komunikace
- umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času
- umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zvl. zpravodajských)
- umožňuje získat představy o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu)
- vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě)
- vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení

- vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění
- rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci
- napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace
- Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Tematické okruhy průřezového tématu

Tematické okruhy receptivních činností

- ***kritické čtení a vnímání mediálních sdělení*** – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu
- ***interpretace vztahu mediálních sdělení a reality*** – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)
- ***stavba mediálních sdělení*** – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)
- ***vnímání autora mediálních sdělení*** – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu
- ***fungování a vliv médií ve společnosti*** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam);

vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností

- **tvorba mediálního sdělení** – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení
- **práce v realizačním týmu** – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Poznámka: Každý rok je školou sestaven plán projektového vyučování se zohledněním námětů z průřezových témat.

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků školy vychází ze Školního řádu školy a odpovídajících zákonů a vyhlášek v platném znění.

6.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve škole

- Hodnocení žáka je součástí výchovně vzdělávacího procesu.
- Za první pololetí se vydává škola žákovi vysvědčení nebo výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitelka školy po schválení školskou radou a po projednání v pedagogické radě.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícím daného předmětu slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
- Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka ve škole hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v jednotlivých předmětech školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se **neurčuje** na základě průměru klasifikace za příslušné období.
- Ředitelka školy je povinna působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
  - průběžně prostřednictvím žákovské knížky
  - na třídních schůzkách
  - v době konzultačních hodin
  - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka, v dohodnutém termínu
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

- Žákovi, který se nemůže pro svůj zdravotní stav po dobu delší než dva měsíce účastnit vyučování, stanoví ředitelka školy takový způsob vzdělávání, který odpovídá možnostem žáka, nebo mu může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Zákonný zástupce je povinen vytvořit pro stanovené vzdělávání podmínky.
- Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

6.2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde,
- jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci žák komentuje svoje výkony a výsledky.
- Známký nejsou jediným zdrojem motivace.

6.3 Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika včetně předem stanovených kritérií

6.3.1 Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných, volitelných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření
- předměty s převahou praktických činností
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci.

Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty, matematika a ICT.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic,
- zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a

výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností.

Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery.

Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní a praktické činnosti, popř. praktika.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,

- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem.

Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky.

Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem.

Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem.

Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické

činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.4 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání v platném znění, včetně předem stanovených kritérií.

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitelka školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6. 5. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Žák 1. až 9. ročníku školy musí mít z každého předmětu, alespoň tři známky za každé pololetí. Při hodnocení písemných prací využívá vyučující tato kritéria:

výborný	90-100%
chvalitebný	70-89%
dobrý	45-69%
dostatečný	25-44%
nedostatečný	0-24%

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku

tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřijatelné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

V případě, že se žák vědomě vyhýbá zkoušení, stanoví vyučující nejbližší náhradní termín k vykonání jeho písemného nebo ústního přezkoušení. V opakovaném případě bude žák přezkoušen v přítomnosti ředitelky školy.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 30 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek. Při dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat.

Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po absenci ze zdravotních důvodů delší než jeden týden,
- látku za dobu nepřítomnosti si žáci dopisují do sešitů v rozsahu stanoveném učitelem,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Výchovný poradce je povinen seznamovat ostatní vyučující s doporučením vyšetření v PPP, mající vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv výchovného poradce na pedagogické radě.

6.6 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

6.6.1 Komisionální zkouška

Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitelka školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitelka školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitelka školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitelka školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitelka školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Třídní učitel запиše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.6.2 Opravná zkouška

Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna.

Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitelka školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

6.7 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě s vývojovou poruchou vystavováno úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení, vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat. Způsob hodnocení projedná výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

Žáci, u kterých je diagnostikována dyslexie nebo dysortografie, mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním a závěrečném vysvědčení). U žáků s diagnostikovanou dyskalkulií bude totéž platit pro matematiku a další předměty, kde výsledky mohou být touto poruchou ovlivněny. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se specifická porucha dítěte vezme v úvahu a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, tak i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně, s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.

Ředitelka školy může povolit, aby pro dítě se specifickými poruchami učení byl vypracován pro kterýkoliv předmět příslušnými vyučujícími individuální výukový plán, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku, přitom však bude poskytovat dítěti v příslušných předmětech ucelené a dítětem zvládnutelné základy. Individuální plány mají charakter smlouvy mezi vedením školy, vyučujícím(i) a rodiči dítěte; vypracovávají se krátce a rámcově v písemné formě. Výsledky se hodnotí slovně.

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

6.7.1 Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- 1 – výborný, ovládá bezpečně
- 2 – chvalitebný, ovládá
- 3 – dobrý, v podstatě ovládá
- 4 – dostatečný, ovládá se značnými mezerami
- 5 – nedostatečný, neovládá

Úroveň myšlení

- 1- výborný, pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- 2 – chvalitebný, uvažuje celkem samostatně
- 3 – dobrý, menší samostatnost v myšlení
- 4 – dostatečný, nesamostatné myšlení
- 5 – nedostatečný, odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1- výborný, výstižné a poměrně přesné
- 2 – chvalitebný, celkem výstižné
- 3 – dobrý, myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- 4 – dostatečný, myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 – nedostatečný, i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

- 1- výborný, užívá vědomostí, spolehlivě a uvědoměle dovednosti, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 – chvalitebný, dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
- 3 – dobrý, řeší úkoly s pomocí učitele, s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
- 4 – dostatečný, dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- 5 – nedostatečný, praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

- 1- výborný, aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 – chvalitebný, učí se svědomitě
- 3 – dobrý, k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- 4 – dostatečný, malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- 5 – nedostatečný, pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.8 Hodnocení žáků mimořádně nadaných

Mimořádně nadaným žákem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení.

Ředitelka školy může přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje.

Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitelka školy.

Za neabsolvovaný ročník nebude žákovi vydáno vysvědčení. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Cílem hodnocení je posílení vnitřní motivace žáka mimořádně nadaného. Tito žáci jsou vzdělávání na základě IVP a ve vztahu k nim jsou také hodnoceni.

Používají se obdobná kritéria jako pro ostatní žáky, ale učitel s nimi pracuje tak, aby podporoval vnitřní motivaci žáka.

7. Profil absolventa ZŠ A MŠ CHLUM

Žák:

- ukončil povinnou školní docházku,
- je připraven pro studium na střední škole,
- je jazykově vybaven, dokáže se domluvit v běžných situacích ve dvou cizích jazycích,
- osvojil si dovednosti a schopnosti pro budoucí život, celoživotní studium i zaměstnání,
- zvládá základní učivo dané školním vzdělávacím programem,
- zvládá základní techniky práce s textem, informacemi, s informační a komunikační technikou,
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, objektivně hodnotí svůj výkon, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- umí překonávat překážky,
- je schopný žít ve společnosti,
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví,
- je zodpovědný a samostatný,
- je vybaven souhrnem vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a též schopností adaptovat se na měnící se tržní vztahy v pracovním procesu i v celoevropském kontextu,
- umí analyzovat společenské jevy a zaujímat uvážlivé postoje,
- má rozvinuté klíčové kompetence, které jsou důležité pro budoucí rozvoj jeho osobnosti.

8. Standardy předmětů

Standardy základního vzdělávání tvoří soubor základního učiva a základních výstupů (viz. tabulková část), ke kterým má dospět při svém vzdělávání žák v jednotlivých ročnících školy.

Standardy jsou testovány plošným testováním žáků pátého a devátého ročníku na jaře každého školního roku.

Současně dosažení základního učiva hodnotí klasifikací jednotliví vyučující jednotlivých předmětů při klasifikačních poradách a na vysvědčeních. Žáci jsou hodnoceni také slovně, sebeevaluací, hodnotí je také spolužáci.

K posuzování standardů, k zjišťování úrovně dosažených znalostí a dovedností slouží i testy a písemné práce, které jsou meziročně srovnávány a vyhodnocovány.

Žáci s IVP mají úroveň standardů upravenou podle jejich možností a aktuálního zdravotního stavu a psychického stavu.

Nadaní žáci mají své standardy upraveny podle předmětu a míry svých dovedností, ve kterých dosahují nadstandardních výkonů.

5.1 Standardy pro matematiku

1. stupeň – 5. ročník

M-5-1-01

Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02

Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03

Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04

Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05

Žák modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06

Žák porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel

M-5-1-07

Žák přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty

M-5-1-08

Žák porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

M-5-2-01

Žák vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02

Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

M-5-3-01

Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02

Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03

Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04

Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05

Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

M-5-4-01

Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

2. stupeň – 9. ročník**M-9-1-01**

Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

M-9-1-02

Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

M-9-1-03

Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

M-9-1-04

Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

M-9-1-05

Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů

M-9-1-06

Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

M-9-1-07

Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

M-9-1-08

Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

M-9-1-09

Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

M-9-2-01

Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02

Žák porovnává soubory dat

M-9-2-03

Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

M-9-2-04

Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05

Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

M-9-3-01

Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02

Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03

Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04

Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05

Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06

Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07

Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08

Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09

Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10

Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11

Žák načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12

Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13

Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

M-9-4-01

Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02

Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

5.2 Standardy pro český jazyk

1. stupeň – 5. ročník

ČJL-5-1-01

Žák čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas

ČJL-5-1-02

Žák rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává

ČJL-5-1-03

Žák posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení

ČJL-5-1-04

Žák reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta

ČJL-5-1-05

Žák vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku

ČJL-5-1-06

Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě

ČJL-5-1-07

Žák volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

ČJL-5-1-08

Žák rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace

ČJL-5-1-09

Žák píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry

ČJL-5-1-10

Žák sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

ČJL-5-2-01

Žák porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová

ČJL-5-2-02

Žák rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku

ČJL-5-2-03

Žák určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu

ČJL-5-2-04

Žák rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

ČJL-5-2-05

Žák vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty

ČJL-5-2-06

Žák odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

ČJL-5-2-07

Žák užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje

ČJL-5-2-08

Žák píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

ČJL-5-2-09

Žák zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

ČJL-5-3-01

Žák vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02

Žák volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03

Žák rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04

Žák při jednoduchém rozboru literárních textů používá jednoduché literární pojmy

2. stupeň – 9. ročník**ČJL-9-1-01**

Žák odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02

Žák rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03

Žák rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04

Žák se dorozumívá kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05

Žák odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06

Žák v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07

Žák se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08

Žák využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09

Žák uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10

Žák využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

ČJL-9-2-01

Žák spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02

Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh

ČJL-9-2-03

Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04

Žák správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05

Žák využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06

Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě i v souvětí

ČJL-9-2-07

Žák v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08

Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

ČJL-9-3-01

Žák uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

ČJL-9-3-02

Žák rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

ČJL-9-3-03

Žák formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

ČJL-9-3-04

Žák tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

ČJL-9-3-05

Žák rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

ČJL-9-3-06

Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

ČJL-9-3-07

Žák uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

ČJL-9-3-08

Žák porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

ČJL-9-3-09

Žák vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

5.3 Standardy pro cizí jazyk - anglický jazyk**1. stupeň – 5. ročník****CJ-5-1-01**

Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02

Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-1-03

Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-2-01

Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů

CJ-5-2-02

Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny,

školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-5-2-03

Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

CJ-5-3-01

Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02

Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

CJ-5-4-01

Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02

Žák vyplní osobní údaje do formuláře

2. stupeň – 9. ročník

CJ-9-1-01

Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02

Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat

CJ-9-2-01

Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02

Žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03

Žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

CJ-9-3-01

Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02

Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

CJ-9-4-01

Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02

Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03

Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.4 další cizí jazyk – Německý jazyk

2. stupeň – 9. ročník

DCJ-9-1-01

Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně

DCJ-9-1-02

Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03

Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

DCJ-9-2-01

Žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02

Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03

Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

DCJ-9-3-01

Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02

Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03

Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

DCJ-9-4-01

Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02

Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03

Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

9. Vzdělávání žáků s SVP

K úpravě ŠVP ZŠ A MŠ CHLUM, R1/2007 DOCHÁZÍ OD 1. 9. 2016 na základě úpravy RVP ZV novely školského zákona (zákon č. 82/2015 Sb.), požadavků Evropské komise a Akčního plánu inkluzivního vzdělávání MŠMT na období 2016–2018.

Úprava ŠVP je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

V ŠVP byl upraven učební plán a současně doplněny požadavky ŠVP na očekávané výstupy u integrovaných žáků v rámci podpůrných opatření, která budou těmto žákům poskytována v 1. stupni jen školou (např. pedagogická intervence) a v 2. – 5. stupni školou na základě doporučení školského poradenského zařízení – vše podle daných charakteristik a požadavků RVP ZV.

Nezbytnou součástí pomoci integrovaným žákům bude úprava podmínek vzdělávání (vždy podle konkrétních potřeb žáka), plán pedagogické podpory (sepsaný s informovaným souhlasem zákonných zástupců a vyhodnocovaný školou), stejně jako individuální vzdělávací plány, které budou vytvořeny podle pokynů a doporučení poradenských zařízení.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků se SVP je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Tomu pedagog přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola sestavuje plán pedagogické podpory před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně. Následně po sestavení plánu jsou podpůrná opatření prvního stupně žákovi poskytnuta – plán nemusí být sestaven písemně.

Plán obsahuje soupis obtíží žáka, charakteristiku žáka, popis speciálních vzdělávacích potřeb, soupis poskytovaných podpůrných opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory, užití pomůcek, změny v organizaci výuky, způsob vyhodnocování plánu.

PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem potřeb žáka.

Po třech měsících škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření směřují k daným cílům. Škola buď pokračuje v poskytování podpůrných opatření prvního stupně, nebo doporučí zákonným zástupcům návštěvu poradenského zařízení.

S PLPP je seznámen žák, jeho zákonný zástupce a všichni pedagogové, kteří se na vzdělávání žáka podílejí. Všichni seznámení potvrdí svým podpisem.

POZOR!

Škola nemusí PLPP sestavovat písemně, pokud je z Doporučení PPP jasné, jakou pomoc žák potřebuje.

Podpůrná opatření prvního stupně jsou žákovi poskytována vždy, pokud je potřebuje.

Pokud podpůrná opatření prvního stupně směřují k daným cílům, škola v nich pokračuje. Pokud se podpůrná opatření prvního stupně jeví jako nedostatečná, škola doporučí zákonným zástupcům návštěvu poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola sestavuje individuální vzdělávací plán na základě doporučení školského poradenského zařízení a na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

IVP vychází ze ŠVP.

Škola komunikuje se školským poradenským zařízením prostřednictvím výchovného poradce, ten zajišťuje komunikaci dotčených stran.

Škola s poradenským zařízením, které vystavilo doporučení, intenzivně spolupracuje.

IVP obsahuje charakteristiku žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními, identifikaci školského poradenského zařízení a jeho doporučení, cíle IVP, předměty s IVP, dotčené vyučující, specifikaci podpůrných opatření podle daného stupně vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, úpravy obsahu vzdělávání, časové rozvržení učiva, úpravy metod, forem a hodnocení, úpravu výstupů ze vzdělávání.

Škola aktualizuje IVP podle doporučení poradenského zařízení.

Škola vyhodnocuje IVP na konci školního roku, pro který byl sestaven. Škola určí další priority rozvoje žáka.

Všichni dotčení potvrdí seznámení s IVP svým podpisem.

POZOR!

Škola sestavuje individuální vzdělávací plán písemně pouze v případě, že nejsou všechny potřebné informace v Doporučení poradenského zařízení.

Škola sestavuje IVP v případě, že IVP poradenské zařízení doporučí – bez zbytečného odkladu nebo na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

IVP vychází ze ŠVP, ale blíže specifikuje cíle, obsahy a výstupy, které nejsou součástí ŠVP.

Škola komunikuje se školským poradenským zařízením prostřednictvím výchovného poradce.

Škola aktualizuje IVP podle doporučení poradenského zařízení.

Škola se školským poradenským zařízením spolupracuje.

Se všemi úkony vedoucími k IVP škola prokazatelně zákonného zástupce i žáky seznamuje.

Všichni dotčení potvrdí seznámení s IVP svým podpisem.

IVP lze sestavit i pro žáky dlouhodobě nemocné.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka nadaného a mimořádně nadaného.

Škola sestavuje plán pedagogické podpory před zahájením poskytování PLPP žákovi nadanému nebo mimořádně nadanému. Následně po sestavení plánu jsou žákovi poskytnuta podpůrná opatření k rozvinutí jeho nadání.

Plán obsahuje soupis nadání žáka, charakteristiku žáka, popis speciálních vzdělávacích potřeb, soupis poskytovaných podpůrných opatření, stanovení cílů podpory, užití pomůcek, změny v organizaci výuky, způsob vyhodnocování plánu.

PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem nadání žáka.

Po třech měsících škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření směřují k daným cílům. Škola buď pokračuje v poskytování podpůrných opatření, nebo doporučí zákonným zástupcům návštěvu poradenského zařízení k vyšetření mimořádného nadání.

S PLPP je seznámen žák, jeho zákonný zástupce a všichni pedagogové, kteří se na vzdělávání žáka podílejí. Všichni seznámení potvrdí svým podpisem.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka nadaného a mimořádně nadaného.

Škola sestavuje individuální vzdělávací plán na základě doporučení školského poradenského zařízení a na základě žádosti zákonného zástupce žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními.

IVP vychází ze ŠVP.

Škola komunikuje se školským poradenským zařízením prostřednictvím výchovného poradce, ten zajišťuje komunikaci dotčených stran.

Škola s poradenským zařízením, které vystavilo doporučení, intenzivně spolupracuje.

IVP obsahuje charakteristiku žáka, identifikaci školského poradenského zařízení a jeho doporučení, cíle IVP, předměty s IVP, dotčené vyučující, specifikaci podpůrných opatření podle stupně rozvoje nadání, úpravy obsahu vzdělávání, časové rozvržení učiva, úpravy metod, forem a hodnocení, úpravu výstupů ze vzdělávání.

Škola aktualizuje IVP podle doporučení poradenského zařízení.

Škola vyhodnocuje IVP na konci školního roku, pro který byl sestaven. Škola určí další priority rozvoje žáka.

Všichni dotčení potvrdí seznámení s IVP svým podpisem.

Další specifikata:

- Zodpovědnou osobou pro jednání v otázkách žáků se SVP je za školu stanovený výchovný poradce.
- Pokud škola spolu se školským poradenským zařízením uzná, že bude nutné prodloužit vzdělávání integrovaného žáka na 10 let, po souhlasu zákonných zástupců k tomuto rozhodnutí přistoupí.
- **Informovaný souhlas** obsahuje vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření, informace o důsledcích podpůrných opatření a o možných změnách ve vzdělávání, informace o případných organizačních změnách, podpis žáka a zákonného zástupce, že změnám rozuměli.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- uplatňování stanovených podpůrných opatření;
- v odůvodněných případech uplatňování odlišné délky vyučovacích;
- uplatňování formativního hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- uplatňování spolupráce se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);

Výstupy u žáků s lehkým mentálním postižením

Výstupy minimální doporučené úrovně se využijí u žáků s LMP v rámci podpůrných opatření od třetího stupně.

K úpravám očekávaných výstupů se využívá IVP.

U těchto žáků lze na základě doporučení poradenského zařízení nahradit celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje možnostem žáků.

10. Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření – Společně to zvládneme - UVP 2

Podle doporučení školských poradenských zařízení bude sestaven danému integrovanému žákovi individuální vzdělávací plán, který u dotčených žáků bude vycházet z této minimální úrovně očekávaných výstupů.

Pokud žák bude vykazovat stupeň svých schopností na nižší úrovni než je tato minimální úroveň, bude toto konzultováno s příslušným poradenským zařízením a zákonnými zástupci. Dotčené strany se dohodnou na dalším postupu.

Pokud žák bude vykazovat stupeň svých schopností vyšší než je minimální úroveň očekávaných výstupů, bude mu upraven IVP tak, aby dosáhl na své maximum rozvoje osobnosti v oblasti vzdělávání na základní škole. Také zde bude konzultováno se zákonnými zástupci a poradenským zařízením.

V následujícím výčtu jsou uvedeny očekávané výstupy, učivo odpovídá tabulkovým výčtům u běžných žáků, ale je přizpůsobováno konkrétnímu žákovi podle daného podpůrného opatření.

Učivo nebude přesně rozděleno do jednotlivých ročníků zde ve výčtu; to bude uděláno až při sestavování IVP podle dosažených pokroků v jednotlivých ročnících a při hodnocení IVP tak, aby na konci vzdělávacího období byly očekávané výstupy splněny.

Hodnocení žáků se SVP probíhá podle klasifikačního řádu školy s přihlédnutím k doporučenému stupni zdravotního postižení a stupni podpůrných opatření. Hodnocení je prokonzultováno se zákonnými zástupci žáků. Lze využít formy slovního hodnocení.

1. Český jazyk

1. stupeň 1. období (1. – 3. ročník)

Žák:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
- zná všechna písmena malé a velké abecedy
- rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

1. stupeň 2. období (4. – 5. ročník)

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně
- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
  - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
  - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2. stupeň (6. – 9. ročník)

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti;
- podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost;
- popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup;
- vypráví podle předem připravené osnovy;
- s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména;
- pozná osobní zájmena;
- časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis
- zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
- orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

2. Cizí jazyk – anglický jazyk

1. stupeň 1. období

Žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

1. stupeň 2. období

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

2. stupeň

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

3. Další cizí jazyk – německý jazyk

2. stupeň

Žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

4. Matematika a její aplikace

1. stupeň 1. období

Žák:

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímkou a úsečkou, narýsuje je a ví, jak se označují
- umí používat pravítko

1. stupeň 2. období

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- umí používat kalkulátor
- vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

2. stupeň

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)

- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- zná a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5. Informatika

1. stupeň – 2. období

Žák:

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví
- sestavuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
- najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

2. stupeň

- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
- zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
- popíše účel informačních systémů, které používá
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
- na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat
- rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

6. Člověk a jeho svět

1. stupeň 1. období (prvouka)

Žák:

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

1. stupeň 2. období (přírodověda, vlastivěda)

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

7. Dějepis

2. stupeň

Žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací
- uvede první státní útvary na našem území
- má základní poznatky z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

8. Občanská výchova

2. stupeň

Žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti vč. běžné komunikace s úřady; v případě potřeby požádá vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služeb pomáhajících organizací
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování

9. Fyzika

2. stupeň

Žák:

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- rozezná, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními zná druhy magnetů a jejich praktické využití rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- si osvojí základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

10. Chemie

2. stupeň

Žák:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě
- ví o využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

11. Přírodopis

2. stupeň

Žák:

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života
- ví o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a o jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

12. Zeměpis

2. stupeň

Žák:

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů, a vybraných států
- uvede, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- uvede přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

13. Hudební výchova

1. stupeň, 1. období

Žák:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmicizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
  - pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
  - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
  - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

2. stupeň

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

14. Výtvarná výchova

1. stupeň, 1. období

Žák:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2.období

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

2.stupeň

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává je s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

15. Výchova ke zdraví

2. stupeň

Žák:

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

16. Tělesná výchova

1. stupeň, 1, období

Žák:

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- ZTV uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ZTV zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
- ZTV zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ZTV zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ZTV upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

2. stupeň

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení
- využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy, změří úroveň své tělesné zdatnosti

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- ZTV uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- ZTV zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- ZTV vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

17. Praktické činnosti

1. stupeň, 1. období

Žák:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

2. období

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek
- dodržuje základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

18. Pracovní činnosti

2. stupeň

Žák:

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání